

CHROŃMY ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

Słowiański bożek „Belbuk”, wytowiony
z jeziora Łubicko, pow. Szczecinek

Archeologia jest to nauka badająca dzieje najdawniejszych społeczeństw pierwotnych. Nauka ta posługuje się metodami wykopaliskowymi. Natomiast zabytkami archeologicznymi nazywamy wszystko to, co było przez człowieka pierwotnego wykonane i używane. Zasadniczo wyróżniamy dwa rodzaje zabytków archeologicznych:

- a) zabytki nieruchome — związane z otoczeniem terenu i krajobrazem: — grodziska, osady, cmentarzyska;
- b) zabytki ruchome — mieszczące się w głębi ziemi i na jej powierzchni:
- narzędzia pracy, siekiery, toporki, noże,
 - broń (groty, miecze, sztylety, tarcze),
 - ozdoby (bransolety, kolczyki, zapinki),
 - naczynia (popielnice-urny, przystawki, pokrywy).

Przedmioty te wykonane są z kamienia, rogu, kości brzozy lub z żelaza. Na podstawie tych znalezisk archeolodzy „odczytują” najdawniejsze dzieje naszych mieszkańców, ich życie, zwyczaje, obyczaje, wierzenia i stosunki społeczno-gospodarcze.

Rogowa motyka z młodszej epoki kamiennej (2500—1700 l. p. n. e.) Pomorze Zachodnie

Rodzinny grób skrzynkowy kultury pomorskiej (700 l. p. n. e.) z Łysomiec, pow. Słupsk

Każdy z nas ma sposobność bezpośredniego zetknięcia się z zabytkami archeologicznymi. Spotykamy je nie tylko w czasie badań archeologicznych. Odkrycia zabytków dokonuje się najczęściej w trakcie prowadzenia różnego rodzaju prac ziemnych. Nierzadko odkryje je łopata robotnika w czasie kopania fundamentów, wybierania żwiru (Cewlino, pow. Koszalin), budowy dróg.

Ostrze pługa czasem odsłoni jakieś dziwne skupisko kamieni (Dęborogi pow. Koszalin, Samborsko pow. Wałcz), czy naruszy pokryty rdzą lub patyną przedmiot metalowy. Nierzadko odsłania zabytki wiatr — unosząc lotny piasek, lub wymyje z ziemi wylew rzeki. Młodzież szkolna, harcerstwo i wojsko może bardzo często natrafić na liczne zabytki w czasie wycieczek, prac obozowych itp.

O KAŻDYM ODKRYCIU INFORMUJCIE
MUZEUM W KOSZALINIE, ul. Armii Czerwonej 53, tel. 39-30

MUZEUM W DARŁOWIE, ul. Zamkowa 4, tel. 151

MUZEUM W SŁUPSKU, Plac Zwycięstwa — PMRN tel. 36-00

MUZEUM W SZCZECINKU, ul. Ks. Elżbiety, tel. 477

MUZEUM W ZŁOTOWIE, Plac Zamkowy

WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

ARCHEOLOGICZNYCH, Koszalin,
ul. A. Lampe 34 PWRN — Wydział Kultury

POWIATOWE RADY NARODOWE — Wydział Kultury

GROMADZKIE RADY NARODOWE

WYDANO Z KREDYTÓW MUZEUM W KOSZALINIE
OPRAC.: M. SIKORA, UKŁ. GRAF.: Z. HOŁCZEK

Często odkrywane są zabytki archeologiczne, ale niestety również często niszczone. Znalezione przedmioty padają ofiarą przygodnego odkrywcy, który je niszczy. Skutecznej ochrony nie można sobie wyobrazić bez aktywnej pomocy społeczeństwa. Na nie przydadzą się wszelkie przepisy, ustawy i uchwały, jeżeli nie będzie należytego zrozumienia wartości naukowej odkrywanych zabytków. Podstawowym obowiązkiem przypadkowego odkrywcy jest:

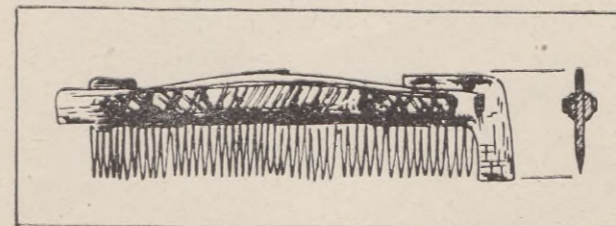
- zabezpieczenie przed dalszym zniszczeniem,
- sporządzenie wykazu odkrytych zabytków,
- zebranie wszystkich wiadomości o odkryciu (gdzie i kiedy dokonano odkrycia, określenie miejsca — pole, łąka, las, wydma),
- przekazanie przypadkowo odkrytych zabytków do Muzeum,
- niezwłoczne zawiadomienie Muzeum, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Prezydium PRN i GRN.

Przypadkowe odkrycie zabytków archeologicznych w czasie orki

Ruchome zabytki z okresu wczesnego średniowiecza

Grot strzaly — Budzistowo — Kołobrzeg

Grzebień — Budzistowo — Kołobrzeg

Krzesiwko — Koszalin — Góra Chełmska

Stowickie grodzisko wczesno-średniowieczne z Radacza, pow. Szczecinek

